

Sygn. akt I CSK 688/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej [...] w W.
przeciwko E. L.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 marca 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od E. L. na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej [...] w W. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej E. L. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 marca 2021 r. oddalającego apelację w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej R w W. przeciwko E. L. o zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia SN: z 7.10.2020 r., II CSK 670/19; z 24.02.2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu

drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca przytoczyła przesłankę z art. 398⁹ § 1 punkt 1, 2 i 4 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia w sprawie, potrzebę wykładni przepisów prawa i oczywistą zasadność.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Skarżący obowiązany jest wykazać, że jego wyjaśnienie jest konieczne także dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostaje w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia

21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11). Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Przenosząc powyższe rozważania wprost na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że zagadnienie wskazane w skardze nie ma bezpośredniego wpływu na rozstrzygnięcie, mając na uwadze podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia.

Skarżąca wskazała, że zagadnienie prawne sprowadza się do wyjaśnienia kwestii rozstrzygnięcia granic prawa własności w ramach lokalowej wspólnoty mieszkaniowej, w tym kwalifikacji określonych powierzchni jako wspólnych albo przynależnych i kryteriów takiej kwalifikacji. Przedstawiła także dalej idące zagadnienie prawne, mianowicie, czy przy braku dostępu do określonej powierzchni poddaszowej z innego części budynku mieszkalnego, możliwa jest kwalifikacja takiej powierzchni jako części wspólnej, a ponadto, czy w sytuacji dostępu tylko z jednego lokalu mieszkalnego, powierzchnia ta stanowi część lokalu mieszkalnego, z którego wyłącznie jest do niej dostęp.

Konstruowane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie prawne winno znajdować oparcie w ustalonym stanie faktycznym sprawy. Tymczasem z ustaleń sądu meriti wynika, że z lokalu pozwanej nie było dostępu do spornego pomieszczenia i dostęp ten powstał dopiero z chwilą zniszczenia przez nią ścianki działowej. Jej sytuacja nie różni się od sytuacji właściciela innego lokalu z którego również możliwe jest wykonanie dostępu do spornego pomieszczenia. Przyjęte w skardze kasacyjnej założenie braku dostępu do będącego przedmiotem sporu pomieszczenia przez kogokolwiek innego niż pozwana, leżące u podstaw konstruowania zagadnienia prawnego nie znajduje zatem oparcia w ustalonym stanie faktycznym sprawy.

Natomiast powołanie się na przesłankę potrzeby wykładni przepisów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne

kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni bądź też, jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (postanowienia SN z dn. 24 października 2012, I PK 144/12; z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08; z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07; z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08). Skarżącego obarcza przy tym ciężar przedstawienia wyodrębnionej i pogłębionej argumentacji prawnej, wyszczególniającej dostrzegane przez stronę poważne wątpliwości interpretacyjne (postanowienia SN z dnia 8 lipca 2009 roku, I CSK 111/09; z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08).

Skarżąca wskazuje na konieczność wypowiedzi Sądu Najwyższego ze względu na potrzebę rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni art. 206 k.c. w zw. z art. 12 ustawy o własności lokali, wyrażającego się odpowiedzią na pytanie, czy sytuacja braku dostępu do rzeczy wspólnej ma wpływ na zakwalifikowanie posiadania rzeczy wspólnej przez jedynego współwłaściciela, który ma dostęp do pomieszczenia wspólnego, jako dającego się pogodzić ze współposiadaniem i współkorzystaniem z takiego pomieszczenia przez pozostałych współwłaścicieli.

Brak jest jednak podstaw do zamiennego traktowania przesłanek przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Wskazane przez skarżącą przepisy prawa, które w jej opinii wymagają wykładni w istocie odpowiadają zagadnieniom prawnym, do których Sąd Najwyższy odniósł się powyżej. W sprawie nie zachodzi zatem potrzeba dokonania wykładni wskazywanych przepisów prawnych.

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga z kolei wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia SN: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia SN: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08; z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01; z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08) .

Skarżąca wskazała, że oczywistej zasadności skargi upatrują w fakcie, naruszenia powoływanych przepisów prawa. Nie zawarła jednak żadnego wywodu prawnego, zaś orzeczeniu trudno jest przypisać widoczne na pierwszy rzut oka nieprawidłowości.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.